

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Wydział Teologiczny

Kierunek:

Teologia

Grupa specjalności:

teologia dla świeckich

Poziom:

jednolite studia magisterskie, stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Seminarium naukowe

Nazwa szczegółowa przedmiotu:

Seminarium z judaistyki

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot obowiązkowy

Przedmiot obieralny:

tak

Rok studiów, semestr:

rok III, semestr letni

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 2

Forma zaliczenia:

wykład: zaliczenie bez oceny

Prowadzący:

wykład: ks. dr hab. Sylwester Jędrzejewski SDB;

Koordinator sylabusu:

ks. dr hab. Sylwester Jędrzejewski SDB

Sylabus dostępny w ramach:

- [Seminarium naukowe](#) [na kierunku:] [teologia dla świeckich](#) (T*sts), jednolite studia magisterskie, stacjonarne, III rok, semestr zimowy
  - [prowadzący wykład:30h/z/2ECTS]: ks. dr hab. Sylwester Jędrzejewski SDB;
- [Seminarium naukowe](#) [na kierunku:] [teologia dla świeckich](#) (T*sts), jednolite studia magisterskie, stacjonarne, III rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/z/2ECTS]: ks. dr hab. Sylwester Jędrzejewski SDB;

- [Seminarium naukowe](#) [na kierunku:] [teologia dla świeckich](#) (T*sts), jednolite studia magisterskie, stacjonarne, IV rok, semestr zimowy
  - [prowadzący wykład:30h/z/2ECTS]: ks. dr hab. Sylwester Jędrzejewski SDB;
- [Seminarium naukowe](#) [na kierunku:] [teologia dla świeckich](#) (T*sts), jednolite studia magisterskie, stacjonarne, IV rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/z/2ECTS]: ks. dr hab. Sylwester Jędrzejewski SDB;
- [Seminarium naukowe](#) [na kierunku:] [teologia dla świeckich](#) (T*sts), jednolite studia magisterskie, stacjonarne, V rok, semestr zimowy
  - [prowadzący wykład:30h/z/2ECTS]: ks. dr hab. Sylwester Jędrzejewski SDB;
- [Seminarium naukowe](#) [na kierunku:] [teologia dla świeckich](#) (T*sts), jednolite studia magisterskie, stacjonarne, V rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/z/2ECTS]: ks. dr hab. Sylwester Jędrzejewski SDB;
- [Seminarium naukowe](#) [na kierunku:] [teologia kapłańska](#) (T_ksd), jednolite studia magisterskie, stacjonarne, III rok, semestr zimowy
  - [prowadzący wykład:30h/z/2ECTS]: ks. dr hab. Sylwester Jędrzejewski SDB;
- [Seminarium naukowe](#) [na kierunku:] [teologia kapłańska](#) (T_ksd), jednolite studia magisterskie, stacjonarne, III rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/z/2ECTS]: ks. dr hab. Sylwester Jędrzejewski SDB;
- [Seminarium naukowe](#) [na kierunku:] [teologia kapłańska](#) (T_ksd), jednolite studia magisterskie, stacjonarne, IV rok, semestr zimowy
  - [prowadzący wykład:30h/z/2ECTS]: ks. dr hab. Sylwester Jędrzejewski SDB;
- [Seminarium naukowe](#) [na kierunku:] [teologia kapłańska](#) (T_ksd), jednolite studia magisterskie, stacjonarne, IV rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/z/2ECTS]: ks. dr hab. Sylwester Jędrzejewski SDB;
- [Seminarium naukowe](#) [na kierunku:] [teologia kapłańska](#) (T_ksd), jednolite studia magisterskie, stacjonarne, V rok, semestr zimowy
  - [prowadzący wykład:30h/z/2ECTS]: ks. dr hab. Sylwester Jędrzejewski SDB;

- [Seminarium naukowe](#) [na kierunku:] [teologia kapłańska](#) (T_ksd), jednolite studia magisterskie, stacjonarne, V rok, semestr letni
  - [prowadzący wykład:30h/z/2ECTS]: ks. dr hab. Sylwester Jędrzejewski SDB;
- [Seminarium naukowe](#) [na kierunku:] [teologia kapłańska](#) (T_ksd), jednolite studia magisterskie, stacjonarne, VI rok, semestr zimowy
  - [prowadzący wykład:30h/z/2ECTS]: ks. dr hab. Sylwester Jędrzejewski SDB;

Wymagania wstępne:

Wiedza z zakresu literatury biblijnej i międzytestamentalnej; znajomość historii Izraela i starożytnego Bliskiego Wschodu oraz podstaw literatury orientalnej; podstawowa znajomość metodologii pracy naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem biblistyki; podstawowa znajomość języka hebrajskiego i greckiego

Cele:

Celem zajęć jest ukształtowanie umiejętności krytycznego stosunku do źródeł badawczych i umiejętność ich naukowej analizy oraz przygotowanie do wyboru tematu pracy magisterskiej, w perspektywie celu głównego, tj. przygotowania do napisania pracy magisterskiej. Zakres obejmuje teologię biblijną, ze szczególnym uwzględnieniem źródłowej literatury judaistycznej okresu II Świątyni wraz z umiejętnością naukowego i kreatywnego stawiania i rozwiązywania hipotez i problemów badawczych.

Treści kształcenia:

Jednym z zadań seminarium jest ukształtowanie kompetencji w zakresie umiejętności literackiego formułowania (werbalizacji) wyników badań krytycznych tekstów i umiejętności logicznego wnioskowania. Zajęcia wprowadzają w podstawy zbudowania własnego warsztatu naukowego, w perspektywie pisania pracy magisterskiej. Ich treścią jest zapoznanie się z naukowym procesem badawczym w odniesieniu do źródeł badań biblijnych; omówienie metod badań z zakresu biblistyki i przeprowadzenie odpowiednich ćwiczeń; sformułowanie tematu i planu pracy; kształtowanie umiejętności postawienia problemu badawczego oraz ćwiczenia redakcyjne.

Zajęcia seminaryjne mają pozwolić zbudować własny (!) warsztat naukowy, w celu napisania pracy magisterskiej, jako werbalizacji stawianych i rozwiązywanych problemów naukowych. W trakcie seminarium kształtuje się umiejętność logicznego i sprawnego doboru materiału źródłowego i adekwatnych metod, doboru piśmiennictwa naukowego, logicznego prezentowania wyników badań i skutecznego prowadzenia dyskusji. Systematyczna współpraca z promotorem oraz kontrola postępów i pomoc w realizacji pracy magisterskiej, poprzez proces uzyskiwania wiedzy co do zasad pisania pracy, dokumentowania wyników badań, odwoływania się do literatury przedmiotu i literatury pomocniczej. Treścią seminarium jest także nabywanie umiejętności prezentacji wyników swojej pracy i poddawania ich publicznej dyskusji. Proces nabywania umiejętności: 1. Piśmiennictwo naukowe w aspekcie percepcyjnym

- korzystanie z literatury fachowej
  - wyszukiwanie pozycji adekwatnych tematycznie
  - wypisy z literatury
  - rodzaje i struktura publikacji
  - przygotowanie i prezentacja notatki z przeczytanych publikacji (monografii)
2. Omówienie i zapoznanie się ze źródłami pracy biblisty

- źródła biblijne i ich wydania (LXX, BHS, NT)
- literatura pomocnicza biblistyki: historia, geografia, archeologia, języki biblijne
- źródła niebiblijne: literatura apokryficzna ST i NT i jej grupy; literatura z Qumran; dzieła Ojców Kościoła
- tłumaczenia Biblii: LXX, Vulgata, Peszitto, tłumaczenia współczesne
- źródła judaistyczne: targumy, peszery, midrasze
- słowniki lingwistyczne, terminologiczne, tezaury
- komputer w warsztacie biblisty

3. Warsztat pisarski biblisty:

- wybór tematu opracowania i jego wieloaspektowe uzasadnienie
- konstrukcja opracowania odpowiadająca tematowi
- standaryzacja nazewnictwa biblijnego
- transliteracja alfabetów niełacińskich
- używanie skrótów biblijnych
- zasady cytacji i tworzenia przypisów
- ogólne wymogi wydawnicze

4. Forma i struktura pracy.

5. Wykonanie, analiza i ocena prac kontrolnych:

- przegląd czasopiśmiennictwa biblijnego
- sprawozdanie z badań
- notka bibliograficzna
- zestaw bibliograficzno-przypisowy do wybranego tematu
- formułowanie problemów badawczych
- plan pracy
- praca proseminaryjna na wybrany temat, dokumentująca znajomość warsztatu naukowego
- prezentacja tematów prac proseminaryjnych przez studentów

6. Praca z komputerem; korzystanie z programów biblijnych (BibleWorks) W trakcie seminarium kształtuje się umiejętność logicznego i sprawnego doboru materiału źródłowego i adekwatnych metod, doboru piśmiennictwa naukowego, logicznego prezentowania wyników badań i skutecznego prowadzenia dyskusji. Systematyczna współpraca z promotorem oraz kontrola postępów i pomoc w realizacji pracy magisterskiej, poprzez proces uzyskiwania wiedzy co do zasad pisania pracy, dokumentowania wyników badań, odwoływania się do literatury przedmiotu i literatury pomocniczej. Treścią seminarium jest także nabywanie umiejętności prezentacji wyników swojej pracy i poddawania ich publicznej dyskusji. Proces nabywania umiejętności: 1. Piśmiennictwo naukowe w aspekcie percepcyjnym

- korzystanie z literatury fachowej
- wyszukiwanie pozycji adekwatnych tematycznie
- wypisy z literatury
- rodzaje i struktura publikacji
- przygotowanie i prezentacja notatki z przeczytanych publikacji (monografii)

2. Omówienie i zapoznanie się ze źródłami pracy biblisty

- źródła biblijne i ich wydania (LXX, BHS, NT)
- literatura pomocnicza biblistyki: historia, geografia, archeologia, języki biblijne
- źródła niebiblijne: literatura apokryficzna ST i NT i jej grupy; literatura z Qumran; dzieła Ojców Kościoła
- tłumaczenia Biblii: LXX, Vulgata, Peszitto, tłumaczenia współczesne
- źródła judaistyczne: targumy, peszery, midrasze

- słowniki lingwistyczne, terminologiczne, tezaury
- komputer w warsztacie biblisty

3. Warsztat pisarski biblisty:

- wybór tematu opracowania i jego wieloaspektowe uzasadnienie
- konstrukcja opracowania odpowiadająca tematowi
- standaryzacja nazewnictwa biblijnego
- transliteracja alfabetów niełacińskich
- używanie skrótów biblijnych
- zasady cytacji i tworzenia przypisów
- ogólne wymogi wydawnicze

4. Forma i struktura pracy.

5. Wykonanie, analiza i ocena prac kontrolnych:

- przegląd czasopiśmiennictwa biblijnego
- sprawozdanie z badań
- notka bibliograficzna
- zestaw bibliograficzno-przypisowy do wybranego tematu
- formułowanie problemów badawczych
- plan pracy
- praca proseminaryjna na wybrany temat, dokumentująca znajomość warsztatu naukowego
- prezentacja tematów prac proseminaryjnych przez studentów

6. Praca z komputerem; korzystanie z programów biblijnych (BibleWorks)

Efekty kształcenia:

Ukształtowanie kompetencji w zakresie umiejętności literackiego formułowania (werbalizacji) wyników badań krytycznych tekstów biblijnych i judaistycznych oraz umiejętności logicznego wnioskowania.

Zajęcia seminaryjne mają pozwolić zbudować własny (!) warsztat naukowy, w celu napisania i obrony pracy magisterskiej, jako werbalizacji stawianych i rozwiązywanych problemów naukowych. Zdobyta wiedza i ukształtowane umiejętności dyskursu naukowego kreują studenta jako teologa-biblistę, posługującego się krytycznie różnymi metodami i świadomie, aktywnie uczestniczącego w różnych aspektach życia Kościoła.

W efekcie student zyskuje poszerzoną wiedzę z zakresu biblistyki, źródeł badań biblijnych i specyfiki źródeł judaistycznych oraz metod naukowych, właściwych dla biblistyki. Jego umiejętności mają pozwolić na poprawne stawianie problemów naukowych i prawidłowy proces ich rozwiązywania. Kompetencje studenta pozwalają na właściwy dobór źródeł, metod i kreatywną werbalizację rozwiązań w formie literackiej, z zastosowaniem właściwych zasad organizacji tekstu i wymogów redakcyjnych.

Metody i narzędzia dydaktyczne:

Metoda wykładowa i konwersatoryjna, z elementami ćwiczeniowymi wspólnymi i indywidualnymi; indywidualne konsultacje

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Ciągła ocena postępów w pisaniu pracy magisterskiej; ocena prezentacji pracy i umiejętności dyskusji

Lektury podstawowe:

Marciszewski W., Metody analizy tekstu naukowego. Warszawa 1981

Walewski P., Praca naukowa nad Biblią. Cytowanie i skróty. Częstochowa 2006

S. Grzechowiak, Wprowadzenie do pisania prac magisterskich z nauk teologicznych, Gniezno 1995

Dokument Papieskiej Komisji Biblijnej, Interpretacji Biblii w Kościele

Dokument Papieskiej Komisji Biblijnej, Naród żydowski i jego Święte Pisma w Biblii chrześcijańskiej

Dokument Papieskiej Komisji Biblijnej, Biblia a moralność. Biblijne korzenie postępowania

chrześcijańskiego

Apokryfy Starego Testamentu, oprac. R. Rubinkiewicz, Warszawa 1999

Ch. Dohmen, G. Stemberger, Hermeneutyka Biblii żydowskiej i Starego Testamentu, Kraków 2008

J. Czerski, Metody interpretacji Nowego Testamentu, Opole 1997

S. Jędrzejewski, Biblia i judaizm, Kraków 2007

Lektury uzupełniające:

Urbańczyk S., Słowniki i encyklopedie. Ich rodzaje i użyteczność. Kraków 2000

J.E. Bielecki, Metodologia. Seminaryjne i dyplomowe prace z teologii. Praktyczne wskazówki metodologiczne, Kraków 1993

S.C. Napiórkowski, Jak uprawiać teologię, Wrocław 1991

Dokument Papieskiej Komisji Biblijnej, Biblia a moralność

K. Pilarczyk, Literatura żydowska od epoki biblijnej do haskali, Kraków 2006

J. Synowiec, Gatunki literackie w Starym Testamencie, Kraków 2003

Słownik rodzajów i gatunków literackich, red. G. Gazda, S. Tynecka-Makowska, Kraków 2006

M. Simonetti, Między dosłownością a alegorią, Kraków 2000

R. Meynet, Wprowadzenie do hebrajskiej retoryki biblijnej, Kraków 2001

P. Walewski, Praca naukowa nad Biblią. Cytowanie i skróty, Częstochowa 2006

Uwagi: